

Ἐκάμψον τοὺς ἀφθαλμοὺς ἐπικεκλουμένη τὸν ὅπον . . . ἔστω καὶ τὸν τελευταῖον. Καὶ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἑκομῷμην, δτε περὶ τὴν Ζην μ.. μ.. ὥραν ἡκούσθη ἐκ νέου ἡ φωνὴ « ἴστιον! ἴστιον! . . . » Ἀλλὰ δὲν εἶχον πλέον ἐπιθυμίαν νὰ ἴδω πέριξ ἡμῶν. Ο πλοιάρχος ὅμως διέταξε τὴν ὄψισταιν αὖθις τοῦ λευκοῦ μανδυλίου, τῆς μόνης μας σημαίας καὶ εἶπε « Αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία ἀς κατεκληθώσιν εἰς τὸ κοίλον τῆς λέμβου, μήπως καὶ τοῦτο τὸ πλοιόν βλέπουν ἡμᾶς πολλούς μᾶς ἐγκαταλείψῃ ὁποῖος καὶ τὸ πρότερον τὸ ἐπικεκτάρατον ». Γίπεικουσκι εἰς τὴν διαταγὴν του ἐξηπλώθημεν ἐπὶ τοῦ κοίλου τῆς λέμβου σιωπῶσαι.

Ἐν τούτοις οἱ ναῦται μας ἐκποτῆστον μεθ' ὄρμης, καὶ τις κύτων εἶπεν « ἴσταθη» καὶ τιρόντι ἴσταθη ἀκίνητον, περιμένον τὴν προσέγγισίν μας ένα ἴδη ὅποιος ἥμεθα. Ο πλοιάρχος συνεχώς ἐπανετλάμβανε « Κωπηλατεῖτε, κωπηλατεῖτε, πάντοτε δὲ τὰ παιδία καὶ αἱ γυναῖκες μένετε κεκρυμμέναι. »

Ἄπορον μοι φάίνεται πᾶς δι' ἡμᾶς τὰς δυστυχεῖς γυναῖκες καὶ τὰ δύσμοιρά τέκνα ἡτο δυνατὸν νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃ τὸ πλοῖον; ή γλυκεῖς ὅμως φωνὴ τῆς ἀνίτας ἐψιθύριζεν « ο Θεός εἰσήκουσε τῆς προσευχῆς μου, ἐσώθημεν. »

Πόσον δρκίκια μοι ἐφάνη ἡ ἑσπέρα ἐκείνη! Πόσον δ ἡλιος ἡτο θερμὸς, δ οὐρανὸς κυανοῦς καὶ δ θάλασσα ἀκτινούλος! Ο ἀμείλικτος ἵκεσκός ἐφαίνετο ὅτι ἐτέρπετο μεθ' ἡμῶν. Τέλος ἐφθάσαμεν τὸ δικασῶσαν ἡμᾶς πλοῖον καὶ εἴδομεν πολλούς ἀνθρώπους ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἴσταμένους διὰ νὰ παρατηρήσωσιν ἡμᾶς. Τὰ πρότωτα των ἡσαν σκυθρωπά καὶ ἡλιοκαῆ (οὗτοι ἡσαν ἰσπανοί) ἐκφράζοντα ἔκπληξιν καὶ συμπάθειαν. Δέν ἐγκώριζον τὴν γλῶσσαν μας, ἀλλ ἐντυχᾶς ἐγκώριζον τὴν ἰσπανικὴν ἐγώ, καὶ ὅτε γονατίσασα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπρόφερον « Σε εὐχαριστῶ Θεέ μου! (Gracias a Dios) η γλῶσσα των ἐλθη πάρατα μοι ἀπηνύθυνον πλείστας ἐρωτήσεις καὶ συνήθησαν πέριξ ἡμῶν κλαίοντες γελῶντες καὶ θλίβοντες τὰς χειράς μας. Πόσον οἱ ἀνθρώποι οὗτοι ἡσαν καλοί! Πόσον εὐγνωμονῶ εἰς ὅλους καὶ ἀπὸ τοῦ ἀξίου πλοιάρχου μέχρι τοῦ ἐσχήτου ναύτου. Ἐπειτα τα μᾶς διεμοίρασαν ἀρτον, οἶνον, καὶ ὕδωρ, ἀπερ ἡδύτατα μᾶς ἐφάνησαν. Μίαν ἡμέραν εἰσέτι, καὶ ἡ ἀγωνία μας ἦθελε παύσει διὰ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν πόρων καὶ τῆς δυνάμεως ἡμῶν! Συγχωρήθω εἰς μίαν μητέρα νὰ πιστεύσῃ ὅτι η προσευχὴ τοῦ τέκνου της εἶχεν εἰσακουσθῇ ὑπὸ τοῦ Πανοικτίρμονος Θεοῦ.

(Ἐκ τῆς Revue Britannique)

I. Γ. ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΗΣ.

ΕΩΡΤΗ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑ ΡΩΣΣΟΙΣ.

(Συνέχεια ἀπὸ φυλλάδ. 43).

ΑΙΑ τί εἶσαι τεταραγμένος; Μήπως γνωρίζεις τίποτε; μοὶ εἶπεν δι Βλαδίμηρος Σεργέετς ὅταν εἰσηρχόμην εἰς τὸν θίλαμόν του. Τίποτε, τῷ εἰπα. Ο δὲ Βλαδίμηρος ὑπολαβὼν ἐξηκολούθησε νὰ εἴπῃ πρὸ διλίγου ἐπανήλθον ἀπὸ τοῦ αὐθέντου σου, εἰς τὸν ὅποιον προσέφερα λύτρα ὑπὲρ σου δέκα χιλιάδας ἀργυρῶν βρυσθίων. Άλλ' οὕτος εἶπεν ὅτι εὐχαρίστως θὰ ἐδέχετο ταῦτα ἀν δὲν ἔχανετο τὸ χωρίον εἰς τὸ δοποῖον ἀγήκεις. Άλλα μὴ ἀπελπίζησαι: διότι εἴμαι πεπειμένος ὅτι κάπως θὰ εὑρωμεν τὰ μέσα νὰ συμβιβασθῶμεν μαζί του, ἀν καὶ πολλοὶ λέγουσιν ὅτι αὐτὸς εἶνε δύστροπος. Ποῦ δὲ οὐάγεις τώρα; εἰς τὸν θάλαμον, εἶπα, διὰ νὰ πέσω νὰ κοιμηθῶ.

Ἐξελθών λοιπὸν δὲν ἤζευρα ποὺ ἐνάδιζον ἐνεκκ τῆς συμφορήσεως πολλοῦ αἴματος εἰς τὴν κεφαλήν μου. Ἄπνωσας δὲ κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα πολλὰ δεινὰ ὑπέστην εἰς τὸ ὄνειρόν μου, ὡστε ἐξηγοράσθην πως δι' αὐτῶν ἀπὸ τε τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Εἶδα λοιπὸν εἰς τὸ ὄνειρόν μου δεινὰ φαντάσματα εἰς τὸ ώτιόν μου θάνατον ὑπεψιθύριζε τις καὶ ἐκδίκησιν. Ενίστε ἐνόρμιζα ὅτι ἔβλεπα τράπεζαν γάμου, εἰς τὴν ὅποιαν ἐκάθητο η ἀλεξανδρίνα δμοῦ μὲ τὸν νυμφίον, ἐμὲ δὲ μετὰ λοπάδης παριστάμενον ἐκάλεσεν δ νυμφίος, « Πετρούσκα, φέρε νερόν ». Άλλοτε δὲ ἐνόρμιζα (καὶ δ ἀξιωματικής εὐθὺς ἐγέλκησε καὶ τὰ χείλη του ἔτρεμαν ὡς ὑπὸ θυμοῦ) ὅτι ἔβλεπα τὸν πρῶτον μου αὐθέντην . . . παρά τινι τραπέζη, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειντο σωροὶ χρυσοῦ καὶ χαρτονομίσματα . . . ωχρὸν, τεταραγμένον, χρατοῦντα πεντάλεπτον εἰς τὴν χειρά του καὶ μέγα βοῶντα: « κτυπήσατέ τον, διότι θέλει ἔλευθερίαν! δὲν θέλω νὰ τὸν ἀπολύσω ἀντὶ οὐδενὸς τιμήματος, ἀλλ ἔστω, κτυπήσατέ τον ». Εν ᾧ δὲ ἔλεγε ταῦτα ἔξεπεσε τὸ πεντάλεπτον τῆς δεξιᾶς του.

Τοικύτα καὶ τοσαῦτα εἰδῶλα ἀποτρόπια μοὶ παρουσιάζοντο, ἐν ὃ ἀκόμη εὐρισκόμην παρὰ τῷ ἀργυροδίνῃ Βόλγα, ὁ δοποῖος ἀφρόδην, ὡς ὑπὸ θυμοῦ, ἀπετέλει. Ἀκόμη καὶ τώρα ἐνθυμοῦμας πόσον ἐκπεπληγμένος ἴσταμην ἐπὶ ῥαχάδος κατὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ μέγα βάθος του ἀνελογιζόμην καὶ κατεμέτρουν τὴν μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου ἀπόστασιν. Άλλοτε δέ ποτε, κακὰ βουλευόμενος, ἥλθα εἰς τὸν θάλαμον τοῦ κυρίου

που, όπου ή τε λαμπάς πρὸ τῶν ἀγίων εἰκόνων ἐκάιστο καὶ τὸ τῆς δοδόχρου αὐγῆς φέγγος διὰ τῶν παραθύρων καὶ τῶν φεγγιτῶν ὑπέφεγγεν. Εἶχων λοιπὸν εἰς τὴν χειρά μου ἔουράριον θαρραλέως ἐπληγίσατο εἰς τὴν κλίνην ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν θρυσσέσω καὶ μψώσας τὸ παραπέτασμα δέν τὸν εῖδα, οὐκ καὶ ή δύναμις καὶ ή τόλμη μου ἔξελιπον ποιήσῃ τὸν έδω. Ἀλλιθῶς ή ψυχὴ μου δὲν θὰ ἀπεσκληρύνετο εἰς διάπραξιν ἔργου ἀνοσίου· ἀλλ' ὅμως δοξάζω καὶ εὐχαριστῶ εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν, η ὁποία δὲν ἀρχής τὸν αὐθέντην μου νὰ διανυκτερεύσῃ ἐντὸς τῆς οἰκίας του. Οὗτος τὴν νύκτα ἐκείνην ἐπὶ πολλοῖς χαρτοπαικτῶν ἐν οἰκίᾳ φίλου πολλὰ κατεκένθεσεν.

Ἄλλ' ὅμως τώρα λυποῦμαι διότι δέν τὸν ἀπαντῶ πουθενά, διότι νὰ φαίνεται θὰ προησθάνη θη δέν δέν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς τόπος κρύφιος καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ γῆν ἐκρύθη. Ο Θεὸς κριτής αὐτοῦ. . . . Εἴ τοι δὲ ίστάμην παρὰ τὴν κλίνην του τὰ μέλη μου ὀλόκληρα ἔτρεμαν καὶ ἴδρως ἐκ τοῦ προσώπου μου κατέρρεε ψυχρός, δεινῶς δὲ ή συνείδησίς μου ὑποθεγγούμενή τὰς φωνᾶς, κακοῦργε, φονεῦ!! μ' ἐμαστίγωνεν, νὰς παράλυτος δὲ καὶ ἐξησθενημένος κατά τε τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἐγονυπέτησα ἔμπροσθεν τῶν εἰκόνων, ἀλλὰ δέν ἡδυνάμην νὰ προσεύχωμαι. Ήδη τεταραγμένος οὐδὲν σκρέες ἐγίγνωσκον, οὐδὲ εἰχά τι ἀλλιθεῖς συνκισθηκ, ἀλλὰ φύδην μίγδην τὴν τε μανίαν του ἔρωτος ἀνελογίζομεν καὶ τὸ μῆσος, τὴν ταπείνωσίν τε καὶ τὴν ὑπερηφανίαν, τὸν παράδεισόν τε καὶ τὸν ἄδην. Τὸ γόνον κεκλιμένος, τὰ δημητά μου ἔττηλωτα ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἐξετάζων τί τάχη θὰ μοι ἐφανέρωνεν. Η καρδία μου δεινῶς ἔτριψε καὶ ὑπὸ πολλοῦ φόδου συνειχύθη. Τέλος δὲ ὅταν ἡκούσθη κρότος ποδῶν εὐθὺς ἐξηγέρθην καὶ τὸν ξυρὸν ἀποκρύψας ἔτρεξα ἔξω τοῦ θαλάμου, καθὼς ὁ Γαρλέτος καταδιωκόμενος ὑπὸ τῆς σκιᾶς του πατερός του. Εν τῷ πρὸ τούτου θαλάμῳ ἔκριψατο ὄλλοις δουλοῖς ὅπνον βαθὺν, δεῖτις περιμένων τὸν αὐθέντην ἀνὴψε κηρίον, ἥδη περὶ τὸ τέλος κακίσμενον. Συνελθὼν δὲ ἐγὼ μετ' οὐ πολὺ καὶ σκεφθεὶς ἐπορεύθην εἰς τὸν θάλαμον, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἡσίγχαζον, ἐπειδὴ η τῆς τύχης μεταβολὴ μοὶ ἐφαίνετο ἀναγκαῖα, νὰς δὲ ζωτικὸς ἀηρ, ἀνευ τρού δρούσου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ζῇ κανεῖς. Οὐλόκληρον τὴν νύκτα ἀνελογίζομεν Σιβηρίαν, λιμόν, ψυχος, καὶ μεταλλεῖα Νέφστιντα, καὶ ἐνόμισα δτὶ δύναμαι νὰ ἀπόλαντο βίου ἡσυχωτέρου. Τῇ ἐπαύριον λειπὸν δρκπετεύσας μετ-

ημ φιέσθην ὡς χωρικὸς καὶ ἀφῆκα νὰ μακραίνῃ τὸ γένειον μου. Ἐπειθύμουν δὲ νὰ ἔλω εἰς Ὁδοσόδον, καθὼς εἶνε συνήθεια παρὰ 'Ρώσσοις δραπέταις, καὶ ἂν με συνελάμβανον ἐσκεπτόμην νὰ μὴ κοινοποιήσω τὸ γένος μου προφασίζομενος λήθην τῆς συγγενείας.

Σκοπὸς δὲ τῆς δραπετεύσεώς μου ήτον ή ἀπογραφὴ εἰς στρατιώτην ή αὐτόχειρ θάνατος. Ἐνῷ δὲ ἀνεπλατόμην κατ' ἐμαυτὸν στρατιώτης, ή ὕψις μου ἐφαιδρύνετο καὶ ἀκτὶς ἐπίδος ἐξήστραπτε, μειδιώσα δὲ παρουσιάζετο ἐνώπιόν μου ή Ἀλεξάνδρινα, η ψυχὴς ἐμῆς ἄγαλμα. Φεύγων λοιπὸν ἐκ τῆς οἰκίας ἐγκατέλιπον γραφὴν δηλούσαν τὸν ἐν τῷ Βόλγα καταβαθμόν μου.

Ιδοὺ ἄρα ἐκ τῆς ἀποφάσεώς μου ἐξηρτάτο η τύχη μου.

Μὴ γνωρίζων δὲ τὰς ὁδοὺς, δπου ἐκάστης τὸ πέρχεται καὶ ή διεύθυνσις μηδ' ἔχων εἰδῆσιν τινα περὶ ἀσύλου, ἐντὸς τῶν δροίων εὔρισκαν προσφύγιον οἱ ἐκ τῆς Ρώσσιας φυγάδες παρὰ τῶν φιλοξένων οἰκοδεσποτῶν, περιεπλανώμην τῇδε κακοτίσε ως δὲ Κάιν. Ή γυμνὴ τοῦ φίνοπάρου γῆ συγχάκις ήτον ή κλίνη μου, δὲ ἀρτος μόνος ή μόνη μου τροφή. Ἀλλ' εἰς τὸ ἐσχατον ταπεινώσεως καὶ πτωχείας ἐλθὼν, ἐνώπιον τῆς ζωῆς, ήτις παρουσιάζετο ἐν τῇ γυμνότητι ἐκείνη, μεγάλα ήλπιζον. Ίποθέσατε ἀνθρωπον ἀνευ συγγενῶν καὶ ἄνευ φίλων, ἐνὶ δὲ λόγῳ παντέρημον ἐπὶ τῆς γῆς, μόνον δὲ ἀνάμνησιν τινα σκοτεινήν ἀναπολοῦντα εἰς τὸν νοῦν του καὶ περὶ τινος φωνῆς τε καὶ κόρης ἐννοιαζόμενον, δὲ ποτίος πορεύεται δὲ ἐρήμου ἐκτεταμένης, καὶ μόνον βλέπει τὸ ἀστερέντα οὐρανὸν καὶ τρχγωδεῖ ἀσμα, τὸ δρόσιον ἔψαλέ ποτε ἐκείνη ἐψεῦσης βάλετε κατὰ οὓν ἐθνικὴν ἀστυνομίαν καὶ δικαστήριον προσέτι δὲ καὶ εἰρκτὴν φρικώδη . . . Πρὸς τούτοις δὲ πρόσωπα ἐστιγματισμένα ὑπὸ δουλείας, καὶ ἄλλα εἰς στιγματισμὸν προετοιμαζόμενα, καθ' ὅλου δὲ κατοικίαν, συντρόφους καὶ κριτάς. Οὗτοι μὲ συνέλαβεν διότι δέν εἰχα διαβατήριον καὶ μὲ ἀπήγγαγον πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, δὲ ποτίος πρὸ τῆς ἐξετάσεως μὲ τὴν μίαν χειρά του λαβὼν τὸ περὶ τὸν τράχηλον μου ἰμάτιον ὕψωσε τὴν ἑτέρων διὰ νὰ μὲ κτυπήσῃ. Ἀλλ' ἐστάθη καὶ δέν μ' ἐκτύπωσεν οὗτος πιθανῶς τῆς τάξεως φύλαξ ἥθελε νὰ κάμη ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ φόδου, ἀλλ' ἐγὼ περιέμενα διὰ νὰ καταρρίψω χαραὶ τὸν δικαιοκρίτην ἀν μὲ ἐρράπιζεν. Τοτερον δὲ ἐφωτώμενος ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπαρχια-

κοῦ δικαστηρίου, ποίᾳ ἡ πάτερίς καὶ τίνες οἱ γονεῖς μου ἔλεγα ὅτι ὅλα ταῦτα λησμονῶ οὐδὲ ἐνθυμοῦμαι κανένα τῶν συγγενῶν μου. Ἡ τῶν πόλεων δι' ὧν διῆλθε καὶ ἐντὸς τῶν δούλων ἐνδιέμεινα, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὸ σύνομα δὲ μὲν καλοῦσιν ἀγνοῶ. Ταῦτα ἔξεφραζόμην ὅτι δὲν γνωρίζω, μετὰ φωνῆς ἥπιας καὶ μορφῆς ταπεινότητος, ὥστε μὲν ἐδίκαζαν ἥδη ὡς τινα ἐπιλήσμονα πατερίδος καὶ συγγενῶν καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἡδη δέ, ἐπειδὴ ἔκαστον πρᾶγμα ἔχει τέλος ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἡ δίκη ἔληξε καὶ κατεδικάσθη νὰ γείνω επρατιώτης καὶ νὰ συγκαταλεχθῶ εἰς τὸ σῶμα τῶν δεσμίων. Πρὸς τί ἀράγε παραβλητέα ἡ ἐκ τούτου χρά; Εἰκότως πρὸς τὴν τοῦ πτηνοῦ τοῦ ἀπολυομένου ἐκ τοῦ κλωνίου, καὶ πρὸς τὴν τοῦ κακούργου τοῦ ἐλευθερουμένου ἀπὸ τοῦ πελέκεως τοῦ δημίου.

Τοσαῦτα λοιπὸν χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος ἐγκατελέχθη στρατιώτης εἰς οὐδένα δὲ μᾶλλον ἢ εἰς ἐμὲ ἐφάνετο ζηλωτὸς δ στρατιώτικὸς βίος. πολλὰ δὲ ἀγαθὰ ὑπισχνεῖτο ἐλευθέρως πλέον ἀνέπνεια καὶ μετὰ θάρρους ἔβλεπα, οὐδὲ μὲν κατεζάρων αὐθέντου σκληρότης. Ἡδη ἐτύγχανον δούλος ὅχι ἀνθρώπων, ἀλλὰ τοῦ θανάτου καὶ ἡλπίζα ὅτι αὐτὸς δὲν θὰ παραδώσῃ τὸ θῦμά του. Τότε λοιπὸν πόλεμος διεκρύσσετο πρὸς τοὺς Πέρσας. Δῆλον δὲ ὅτι διεκρινόμην μεταξὺ δλων καὶ ἔξήγειρον δλων τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην διὰ τε τῆς φωνῆς καὶ τῶν περὶ μουσικῆς γνώσεων μου. Τὸ μυστικόν μου ἐκμυστηρευθεὶς εἰς ἀγαθόν τινα ἀρχηγὸν συγκαταλέχθην ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἐν ἐνεργίᾳ στρατόν οὕτως ἄρα καὶ εἰς ἐμὲ ἐνεφάνησαν Ἀρεως πεδία καὶ λόγγχαι Κατεφίλουν πολλάκις τὸ στρατιωτικὸν φόρεμα καὶ τὸ ἔρεχα μὲ τὰ δάκρυά μου, ἢ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη μου ἵσως τότε θὰ ἀποσθεσθῇ ὅταν μαῦρον χῶμα θὰ καλύψῃ τὰ ὄμματά μου. Δρόμοι: κοπώδεις, ἥλιος καυετικός καὶ δλως πᾶς μόχθος ἀνήκων εἰς τὸν στρατιώτην δὲν κατεπτόνεις τὸν νοῦν μου, οὐδὲ ἀφήρεις τὸ θέρρος καὶ τὰς ἐλπίδας μου, πότε δὲν ἐμεμψιμοίρησα, τούναντίον δὲ ἔχαιρα διὰ τὴν μοιράν μου καὶ τὴν ἔθαμμαζα, διότι δι' αὐτῆς ἀνεδεικνύουμεν, ὡς βρέφος δὲ συχνὰ πυκνὰ ἔλεγα πρὸς ἐμαυτὸν στρατιώτης εἶσαι· ἡ δὲ καρδία μου ἔχορπῆδα ὑπὸ χαρᾶς, καποτε δὲ ἐπεγέλων ἀναμιμησκόμενος τὸν αὐθέντην μου. Πόσον δὲ τὸ πρῶτον ἡ καρδία μου ἐπάλλετο εἰς τὰ επήθη μου δτεν εἴδα τὸ στάδιον, ὃπου οἱ ἄνθρωποι δὲν πίπτουσι κατ' ἔκλογην καὶ προτίμησιν,

ἀλλ' εἰς τὴν τύχην ἔξυπηρετοῦντες, καὶ ἡ πρὸς τὸ ζῆν καταφρόνησις, καταστρέφει μὲν τὴν φιλοζωΐαν, ποιεῖ δὲ τὸν ἔσχατον πρῶτον! Ποίᾳ δὲ ἀπογνώσεως ἀπόφρασις ἡτον ὅταν ἐφώρμησε κατὰ τῶν πολεμίων, ἀκούσας τὴν ἀγρίαν τοῦ θανάτου καὶ τῆς νίκης κραυγὴν ταύτην· τὰ δὲ πλαδιὰ ἔχει τρῶν, βῆμα ταχύ. Τότε δὲ ἐπειδὴ πάξ; Πέρσης μοὶ ἐφάνετο· ὅτι εἶναι αὐθέντης, μένει ἐπνεα κατ' αὐτῶν, ἐκδίκησιν ζητῶν καὶ διότι ἐφανταζόμην ὅτι τοιούτοτρόπως προσεγγίζω κατ' ὅλιγον εἰς τὴν Ἀλεξανδρίναν.

Μετὰ τὴν δεινὴν ἐκείνην μάχην, καθ' θν υπὸ βροχὴν πολεμίων βελῶν ἄδοντες καὶ φάλλοντες καὶ ἀλαζάνοτες διεβαίνομεν γέφυράν τινα ἔλαβα τὸ πρῶτον βραχεῖον τοῦ στρατιωτικοῦ Γεωργίου, τῇ ἐπευφημίᾳ πάντων τῶν συστρατιωτῶν μου.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἐπαυσεις λέγων δὲ ἀξιωματικὸς, κατεκλίθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καὶ ἀποστρέψας τοὺς ὄφθαλμούς του κατὰ γῆς διεψιλύριζε λέγων. Μήπως ἄρα γε ἐκείνην φυλάττει ἀκόμη πιστῶς τοὺς δρκους της; Τὰ κυρία ἔκαίστο, τετάρτη δὲ φιάλη οἴνου ἥτον ἥδη ἔξηντληρένη, οἵ δὲ ἴπποι ἐπισεσαγμένοι ἴσταντο. Ἐγὼ τότε πλέον ἡγανάκτουν, διότι εὐθὺς προσεκάλεσα τὸν ξένον τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἐπειδὴ ἐφάνετο ὅτι εἶναι κακοίοις φοβερὸς ἄνθρωπος, δι' αὐτὸν μῆσος συνηθανόμην πρὸς αὐτὸν χωρὶς νὰ γνωρίζω τὸ αἴτιον. Ἀλλὰ τὸ πᾶν ἥτο τετελεσμένον. Καθ' ὅδὸν δὲ ἔζητουν νὰ μάθω περὶ αὐτοῦ, ποιος ἥτον δ αὐθέντης, καὶ δὲ βλαδίμηρος Σεργύειτες καὶ ἡ Ἀλεξανδρίνα, πεπτούμενος αὐτὸν ὅτι εἶναι πιθανὸν νὰ γνωρίζω ἐγώ καὶ νὰ εἴπω κάτι τι περὶ τούτων. Ἀλλ' οὗτος δέν μοι ἐξέφρασε τίποτε, ἀποφανθεὶς μόνον ὅτι εὐκόλως ἐλησμονήθη ἀτός του ὑπὸ τῆς Ἀλεξανδρίνης. Ἀλλὰ δέν γνωρίζω διὰ τί πρέπει νὰ κατεδικάσω τὸ θήσος νέασκόρης, η δοπία δὲν ἔζευρε τί ἔκαμνεν, ἀλλ' ἥδη ἐντιμον δυομά κατέχει, καίτοι φευδορκήσασα.

Οσον πολλὰ ἐλάλει οὗτος καθ' ὃν καιρὸν ἐσυμποσιάζομεν, τοσοῦτον ὑστερὸν ἐσιώπα. Οψὲ δὲ τῆς ήμέρας ἥλθαμεν εἰς τὸ χωρίον τὴν προεύρετιον Μαθών ἐκεῖνη ὅτι η γυνή μου ἥρρωστης καὶ ἥδη κλινήρης εὑρίσκετο σφοδρὰν δρμὴν συνηθανόμην νὰ τὴν ἔδω πρὸ πολλοῦ. Ἀλλ' ὅμως εὐρὼν αὐτὴν κοιμωμένην δέν την ἔξημπνισα στοχαζόμενος ὅτι ἀλληλευδαιμονία δέν ἐμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἀσθενοῦντα εἰμὴν η ἀταραξία τοῦ ὑπνου. Πόσον δὲ εὐχαριστήθη τῇ ἐπαύριον δταν μὲ εἶδε δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐκφράσω. Αἱ λεπταὶ παρειαὶ της εἴ-

χροιαν παρευθύνς ἀνέλαβον, οἱ δὲ ὁφθαλμοὶ τῆς ὑγρότεροι καὶ ζωηρότεροι ἔγειναν. Μετὰ τὸν ἀσπασμὸν δὲ τὰ κατ' αὐτὴν ἐρωτήσας τῇ ἐγνωστοποίησα ὑστερον, ὅτι ἔνον τινὰ παρέλαβα εἰς τὴν ἕορτὴν τοῦ ὄνδρος τῆς. Ἀλλ' ἐκείνη μὴ δυναμένη νὰ ἴδῃ καὶ νὰ τὸν ὑποδεξιῶθῃ μηδὲ νὰ συγγευματίσῃ μεθ' ἡμῶν· ὑπεσχέθη ὅτι μετὰ τὸ γεῦμα θὰ συμπαρακαθήση, ἀν θὰ ἡμποροῦσε.

Γείτονες ἥδη πολλοί, συνελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἐθαύμαζον θεωροῦντες τὸν ἀξιωματικὸν καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν, ἐπειδὴ καὶ καλῶς ἦτον ἐνδεδυμένος, καὶ ἡ ὄψις του ἐνέφαινε τὸ ἀνδρεῖον, καὶ ὅλως τὸ πᾶν σύμφωνον καὶ ἀρμόνικὸν ἐφαίνετο. Θαυμαστὴ μὲν εἶχε γείνη τῶν χαρακτήρων του ἡ διαγραφὴ, ἥτο δὲ ἔανθος· τὴν κόμην καὶ σήματα ἐφοροῦσεν ἐπὶ τοῦ πλατέος στήθους του, τὰ ὅποια πάντα τὸν θεατὴν κατέθελγον.

Οἱ ἀξιωματικὸι δύμας ἐφείνετο ἀπηυδηκώς ἐκ τοῦ τῆς Ριαζάνης ἔνοδοχούς καὶ πρότερον ἔτι ἥτο λίαν μελαγχολικός. Συνεγευματίσαμεν λοιπὸν θορυβοῦντες ἀρκούντως, ἀν καὶ οἱ γείτονες δὲν ἔθαρρουν νὰ λέγωσι πολλὰ ἐνώπιον τοῦ μεγαλοπεποῦς ἀξιωματικοῦ· ἐν τέλει δὲ τοῦ συμποσίου, ἐπειδὴ ὁ ἀξιωματικὸς ἔγεινεν εὐθυμότερος καὶ ἡ ἕορτὴ χαριεστέρα ἀπέβη καὶ πάντες μιᾶς φωνῇ ἐκάμαρεν πρόποσιν εἰς ὑγείαν τῆς γυναικός μου, εἰς τὴν δόποιαν ἀνήγγειλα τὴν πρόποσιν. Οὕτως ἐν ὃ ἡμεῖς εὐωχούμεθα ἐξ ἀΐφωνης ἥνοιξεν ἡ ὑπηρέτρια τὰ θύρετρα καὶ ἡ γυνή μου ἐφάνη κάπως μελαγχολικὴ καὶ βραδυποροῦσσα. Προσελθόντων δὲ κοντά τῆς διὰ νὰ συστήσω τὸν ἀξιωματικὸν καὶ ἐν ὃ τῷ τὴν ἐδακτυλοδείκτουν λέγων, ἰδοὺ ἡ γυνή μου· εἶδα τοῦτον ὡστὸν ἐμβρόντητον καὶ ἀπολειθωμένον. Πάντες δὲ κύκλῳ μετὰ βοῆς τὴν προστηγόρευσαν ἐπὶ τῇ ἕορτῇ.

Η γυνή μου ἀκούσασα ταῦτα προέβη πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ εἴπῃ· σφόδρα χάλω ἐπὶ τῇ τύχῃ καὶ δεινῶς ὡγρίστε, κλόνουμένη δὲ διέκοψε τὴν ὄμιλίαν της· καὶ ἐπ' ἐμὲ στηρίζομένη εἴπεν· εἴμαι πολὺ κικηδιάθετος κατὰ τὸ σῶμα.

Ο δὲ ἀξιωματικὸς ἀκούητῶν καὶ ἀφωνος, τοὺς ὁφθαλμοὺς ἤτενίζει μόνον ὡς κεραυνόπληκτος. Οὕτως ἀρα ἀποχωρήσατε ἡ γυνή μου εἰς τὴν κλίνην ἐπορεύθη σκοντάπτουσα καὶ κατακλιθεῖσα εἴπεν· εἰς μάτην ἐξῆλθον, ἀκόμη εἴμαι ἀδύντος.

Ἀφῆσας δὲ τότε τὴν γυναικά μου νὰ πλαγιάζῃ ἐπεινά εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ δλος δύμοφῶνως μὲ

ἡρώτων, πῶς ἔχει εἰς τὴν ὑγείαν της ἡ ἀλεξανδρίνα; εἰς μάτην ἔλαβε τὸν κόπον νὰ ἔξελθῃ. Άλλ' ἐγὼ δέν τους ἀπεκρινόμην, ἐπειδὴ ἡμνον κατειλημμένος ὑπὸ λύπης. Ο ἀξιωματικὸς ἀκόμη εύρισκετο ὁ αὐτὸς, δεινὸς τὴν ὄψιν, ὡς ἡ σκιὰ ἐν Μαχβετ, τοὺς δὲ ὁφθαλμούς του δέν τους εἶχεν ἀπεστραμμένους ἀκόμη ἀπὸ τῆς θύρας, διῆτος ἡ γυνή μου διέβη, ἀλλὰ τοὺς εἶχεν ἔκει προστηλωμένους. Τελευταῖον δὲ τρέμων τοὺς πόδας ἐκάθισε καὶ ἀφίσας τὸ εἰς τὰς χειράς του πότηριον ἥρχισε νὰ δαγκώνῃ τὸ χεῖλός του. Ἐντεύθεν νεκρικὴ ἡσυχία ἐπεκράτησεν ἐώς τέλους τοῦ συμποσίου. Μετὰ τὸ συμπόσιον δὲ συνοδοιπόρος μου ἐκείνος μὲ φωνὴν ἡσυχον ἀσπασθεὶς ἐμὲ καὶ τοὺς ἄλλους συνδικιτυμόνας ἔγεινεν ἀφαντος ἀπὸ προσώπου μου. Τότε δὲ πλέον ἐγὼ ἐνόντυν, δτι ἐκείνη ἦτον, ἡ δποία τῷ ὅμοσε, καὶ τὴν δποίαν αὐτὸς ἡσπάσθη.

Φίδια δέ ποτε ταύτην ἐν τῷ χρυπτῷ κλαίουσαν. . . . Εἰς ἐμὲ στενότατον ἦτον ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἥλιον νὰ συζῶ μαζί του Συνηντήθημεν Αμφότεροι ἐπέσχαμεν. Άλλ' ἐκείνος δὲν ἐρηκώθη πλέον, ἐγὼ δὲ ἀπὸ τότε χωλὸς είμαι.

(ἐκ τῆς τοῦ Ζ—Φ μεταφράσεως ἐλευθέρα μετάφρασις Δ. Ι.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΒΙΡΑΣ.

ΕΝ τῇ Ἐθνικῇ τοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκῃ ὑπάρχει χειρόγραφόν τι τεῦχος, ἐπιγραφόμενον «Νέα Ἑλλάς, ἡτοι ἴστορία τῶν πεπαιδευμένων Ἑλλήνων, τῶν μετὰ τὴν θλιβεράν τοῦ Γένους ἡμῶν καταπτωσιν ἀκμασάντων καὶ τὴν προθεσμητικὴν καὶ ψυχορρίσαγοσαν Ἑλλάδα τοῖς αὐτῶν πόνοις τε καὶ ἴδωσιν ὡς οἶν τε ἦν ἀντιπελαργησάντων καὶ ἀναζωπυρησάντων, ἐν ᾧ καταλέγονται καὶ πάντα σχεδὸν τὰ συγγράμματα αὐτῶν, καὶ που καὶ πότε καὶ ποσάκις ἐξεδόθησαν, τὰ δὲ ἀνέκδοτα ἐν τίσι βιβλιοθήκαις τῆς Εὐρώπης ἢ τῆς Ἑλλαδός ἐναπόκεινται, συνερχισθεῖσα ἐκ διαφόρων Ἑλλήνων, Λατίων, Γάλλων, Γερμανῶν, Ἰταλῶν καὶ Οὐγγρῶν συγγραφίων, ἀμα δὲ ἐξ ἴδιας ἀναγνώσσως πολλῶν συγγραμμάτων, ἐκδοθέντων τε καὶ τύποις ἔτι ἀνεκδότων, ἐν τάξει χρονολογικῇ τεθεῖσα, παρὰ Γεωργίου Ιωάννου Ζαβίρα, τοῦ ἐκ Σιατίστης τῆς Μακεδονίας. »

Τὸ χειρόγραφον τοῦτο περιέχον βιογραφικὰς σημειώσεις πεντακοσίων εἰκοσι πέντε λογίων Ἐλ-